

MARKAÐURINN

MIÐVIKUDAGUR 1. SEPTEMBER 2021

32. tölublað | 15. árgangur

FYLGITRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

Glæsilegt úrval heimsþekkra
vörumerkja

**MICHELSEN
1909**

Hafnartorg · 511 1900 · michelsen.is

Afkomubati geti stuðlað að jafnvægi

2 Afkomubati ríkissjóðs á fyrri árshefningu og sala á eignarhlut í Íslandsbanka fyrir 55 milljarða gæti haft talsverð áhrif á lánsfjárbörf ríkissjóðs á næstu misserum.

Stoðir kaupa hlutinn af Helga í Bláa lóninu

2 Fjárfestingafélagið hefur keypt sex prósentu hlut Helga Magnússonar. Kaupverðið er trúnaðarmál en Helgi segir viðskiptin hafi borið brátt að.

Nefndirnar eigi að heyra undir hluthafa

4 Skiptar skoðanir eru á því hvort tilnefningarnefndir eigi að heyra undir hluthafa eða stjórn en niðurstöður nýrrar rannsóknar sýna að fleiri vilji að nefndirnar heyri undir hluthafa.

Af álveri og losun

6 Miðað við verðið í júlí greiða álver á Íslandi yfir tvo milljarða á ári fyrir losunarheimildir eða vel rúma milljón á ári á hvern starfsmann, segir framkvæmdastjóri Samáls.

Akta hagnast um 1.300 milljónir á hálfu ári

8 Hagnaður sjóðastýringarfélagins nítjánfaldaðist á milli ára. Eignir sjóða í rekstri Akta hafa sömuleiðis nærri tvöfaldast frá áramótum og námu um mitt ár 58 milljörðum.

Nýr eigandi hyggur á mikinn vöxt

Framtakssjóður á vegum Levine Leichtman keypti meirihluta í Creditinfo í mars af Reyni Grétarssyni sem verður við söluna annar stærsti hluthafi félagsins. Sjá síðu 4 og 5

FRÉTTABLAÐIÐ/HEIÐA HELGADÓTTIR

Sjónmælingar eru okkar fag

Tímamantanir á opticalstudio.is
og í síma 511 5800

Optical Studio
SMÁRALIND · HAFNARTORG · KEFLAVÍK

Lónið er eitt verðmætasta ferðapjónustufélag landsins. FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI

Helgi selur allan hlut sinn í Bláa lóninu til fjárfestingafélagsins Stoða

ser@frettabladid.is

Hofgarðar ehf. sem er í eigu Helga Magnússonar hefur selt öll hlutabréf sín í Bláa lóninu til Stoða, eins umsvifamesta fjárfestingafélags landsins, en um er að ræða rúmlega sex prósent eignarhlut í félaginu.

Helgi segir í viðtali við Markaðinn að viðskiptin hafi borið brátt að. Hann hafi fengið mjög áhugavert kauptilboð í hlutabréfin og ákveðið að slá til og selja allan eignarhlutinn. Hann segir að verðið sé trúnaðarmál milli seljanda og kaupanda, „en hér er um mikil verðmæti að ræða,“ að hans sögn.

Fjárfestingafélagið Stoðir, sem kaupir hlutinn af Helga, er stærsti hluthafi Simans og Kviku banka auk þess að vera á meðal stærstu eigenda flugfélagsins Play og Arion banka.

Félag Helga fjárfesti í Bláa lóninu fyrir um sautján árum og tók hann þá sæti í stjórn félagsins. Hann hefur gegnt formennsku hin síðari ár. Helgi lætur nú af stjórnarsetu í félaginu á þessum tímamótum.

„Ég hef tekið þátt í því stórkostlega ævintýri sem rekstur, þróun og uppbygging Bláa lónsins hefur verið. Það hefur verið einstaklega áhugavert og gefandi viðfangsefni í alla staði. Í stjórninni hef ég unnið með fjölmörgu frábæru fólki og eins þeim sem sjá um rekstur félagsins frá degi til dags. Þar er fremstur í flokki forstjórinn, Grímur Sæmundsen, stofnandi og frumkvöðull fyrirtækisins allt frá upphafi,“ segir Helgi.

Hann bendir enn fremur á að þegar hann hafi fyrir skömmu staðið frammi fyrir freistandi tilbóði, hafi hann gert sér ljóst að allt

”

Ég er orðinn sjötugur og hef notið þess að taka þátt í uppgangi Bláa lónsins, bæði sem hluthafi og stjórnarmaður.

Helgi Magnússon, fráfarandi stjórnarformaður Bláa lónsins.

hefur sinn tíma. „Ég er orðinn sjötugur og hef notið þess að taka þátt í uppgangi Bláa lónsins, bæði sem hluthafi og stjórnarmaður. Á undanförunum árum hef ég hætt störfum í nokkrum stjórnnum fyrirtækja, féлага og stofnana og orðið vitni að því að þau hafa þróað fyrir það gengið vel áfram! Enginn er ómissandi, hvorki ég né aðrir,“ segir Helgi.

Bláa lónið er lykilyrirtæki í íslenski ferðapjónustu sem að sögn Helga á svo sannarlega framtíðina fyrir sér í áframhaldandi vexti. „Ég óska fyrirtækinu, starfsfólki þess og forystunni alls hins besta í framtíðinni um leið og ég þakka frábært og árangursríkt samstarf í sautján ár,“ segir Helgi Magnússon.

Rétt er að geta þess að Helgi er formaður stjórnar Torgs ehf. sem gefur út Fréttablaðið og Markaðinn. Félag í eigu hans eru stærstu hluthafarnir í Torgi. ■

Afkomubati geti stuðlað að meira jafnvægi á markaði

Afkomubati ríkissjóðs og sala á eignarhlut í Íslandsbanka gætu haft talsverð áhrif á lánsfjárförf ríkissjóðs á næstu misserum.

thorsteinn@frettabladid.is

Umtalsverður bati í afkomu ríkissjóðs miðað við áætlanir gæti orðið til þess að meira jafnvægi komist á skuldabréfamarkaðinn eftir því sem lánsfjárförf ríkissjóðs minnkar og útgáfa ríkisbréfa með.

Fjármálaráðuneytið greindi í síðustu viku frá hálfársuppgjöri Fjársýslunnar en þar kom fram að afkoma ríkissjóðs fyrstu sex mánuði ársins hefði verið 27 milljörðum krónum betri en áætlanir gerðu ráð fyrir. Afkomubati skýrist af sterkari tekjuvexti en búist hafði verið við sem má að miklu leyti rekja til þess efnahagsbata sem hefur verið umfram væntingar við samþykkt fjárlaga í lok síðasta árs og gerð fjármálaáætlunar á vormánuðum.

„Þetta er jákvæð frétt. Við erum að sjá sterkari tekjuvöxt en búist var við sem sést meðal annars á vinnumarkaðnum með minnkandi atvinnuleysi,“ segir Ingólfur Snorri Kristjánsson, forstöðumaður skuldabréfastýringar hjá Íslands-sjóðum. „Við erum auk þess að sjá kannanir meðal fyrirtækja sem benda til þess að fyrirtæki hafa hug á að fjölga störfum sem styður við áframhaldandi bata á vinnumarkaðnum.“

Samkvæmt fjármálaráðuneytinu gæti framvindan á tímabili fjármálaáætlunar orðið nærri þeim bjartsýnu sviðsmyndum sem birtar hafa verið. Því til viðbótar hefur 35 prósent eignarhlutur ríkissjóðs í Íslandsbanka verið seldur fyrir 55 milljarða króna og verðmæti eigna ríkisins í fjármálaafyrirtækjum hækkað verulega.

„Að öllu öðru óbreyttu verður lánsfjárförf ríkissjóðs því minni sem þessu nemur og áhrif faraldursins á skuldahlutföll ríkissjóðs verða mun minni en óttast var í fyrstu,“ segir í tilkynningu ráðuneytisins.

Afkomubati upp á 27 milljarða króna bætist því við sölu ríkissjóðs á hlut sínum í Íslandsbanka fyrir 55 milljarða króna.

Til að setja þetta í samhengi fyrir

Frá því að heimsfaraldurinn hófst hefur ríkið þurft að fjármagna hallarekstur sinn með mikilli útgáfu ríkisbréfa. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

”

Minni útgáfa nú þýðir að betra jafnvægi kemst á sem er jákvætt fyrir markaðinn.

Ingólfur Snorri Kristjánsson, forstöðumaður skuldabréfastýringar hjá Íslandssjóðum.

skuldabréfamarkaðinn þá minnkunum Lánamál ríkisins áætlun sína um útgáfu ríkisbréfa úr 200 milljörðum niður í 180 milljarða undir lok fyrsta ársfjórðungs.

„Þessi frétt ber með sér að við getum átt von á því að þeir endurtaki leikinn þegar næsta ársfjórðungsáætlun verður birt í lok september,“ segir Ingólfur Snorri. „Ríkið hefur þegar gefið út um 150 milljarða króna á árinu og því gæti verið útlit fyrir litla ríkisbréfaútgáfu á síðasta ársfjórðungi.“

Frá því að heimsfaraldurinn

hófst hefur ríkið þurft að fjármagna hallarekstur sinn með mikilli útgáfu ríkisbréfa sem var í raun meiri en markaðurinn gat tekið við, að sögn Ingólfs Snorra, og olli því lækkan á verði bréfanna. „Minni útgáfa nú þýðir að betra jafnvægi kemst á sem er jákvætt fyrir markaðinn,“ segir Ingólfur Snorri.

Einum viðmælanda á fjármála-markaði virðist afkomubatin vera mjög jákvæð frétt og að hann muni líklega birtast í minni lánsfjárförf. Hann bendir hins vegar á að uppgjör Fjársýslunnar sé á greiðslugrunni en fjárlög á rekstrargrunni og því sé erfitt að túlka um hve mikinn bata sé að ræða og áhrif hans á lánsfjárförf.

Þrátt fyrir afkomubata var halli á rekstri ríkissjóðs engu að síður 119 milljarða króna á fyrstu sex mánuðum ársins, sem er áþekkur halli og á sama tíma í fyrra.

„Með hliðsjón af afkomuþróuninni sem af er ári og vísbendingum sem felast í endurskoðuðum efnahagsspám eru líkur á að afkoma ríkissjóðs fyrir árið í heild sinni og afkoman á næsta ári verði betri en vænst var í fjármálaáætlun,“ segir í tilkynningu ráðuneytisins.

Útlit er fyrir að skuldastaða ríkissjóðs á mælikvarða laga um opinber fjármál í lok árs 2021 verði um það bil 35 prósent af vergri landsframléiðslu í stað rúmlega 37 prósent á gildandi fjármálaáætlun. ■

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFEÐLAG Torg., Kalkofnsvegur 2, 101 Reykjavík, sími 550 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 550 5051

Ritstjóri Hörður Egiðsson hordur@frettabladid.is

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@frettabladid.is Veffang frettabladid.is

FJÁRFESTING Í SJÓÐUM ER GÓÐUR VALKOSTUR

TIL AÐ ÁVAXTA PENINGA TIL SKEMMRI OG LENGRI TÍMA

ÍSLENSK VERÐBRÉF

— síðan 1987 —

Kynntu þér árangur og úrval íV sjóða á WWW.IV.IS

Tækifæri Íslandsbanka liggi í fjárfestingabankarekstri

thorsteinn@frettabladid.is

Íslandsbanki ætti að reyna að sækja fram af fullum þunga í fjárfestingabankarekstri í ljósi þess að umsvif starfsemi af sliktu toga og á verðbréfamarkaði hafa aukist til muna. Þetta kemur fram í nýju verðmati greiningarfyrirtækisins Jakobsson Capital á Íslandsbanka.

„Það ræðst þó að einhverju leyti af stefnu stjórnar en bankinn dró mjög úr verðbréfastöðum í fyrra sem gæti bent til að dregið hafi verið úr áherslu á fjárfestingabankasvið,“ segir í verðmatinu. Greinandinn bendir á að viðskiptabankar þrífist jafnan betur í umhverfi hárra vaxta fremur en lágra. Lágvaxtaumhverfi hafi hins vegar jákvæð áhrif á fjárfestingabankarekstur og auki virkni markaða. „Flestir búast við mun lægra vaxtastigi á Íslandi en áður.“

Verðmatsgengi Jakobsson Capital á Íslandsbanka er því 114 krónur á hlut, sem samsvarar því að eigin-

Markaðsvirði Íslandsbanka er í dag 240 milljarðar. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

fjargengi bankans, svokallað P/B hlutfall sem sýnir markaðsvirði bankans sem hlutfall af eigin fé, sé 1,2. Til samanburðar er markaðsvirði bankans 120 krónur.

„Ef fjárfestar telja að Íslandsbanki nái svipuðum virkum vaxtamun og Arion banki er með og að munurinn muni hækka um 0,25 prósent, hækkar verðmatsgengi bankans í 129,“ segir í verðmatinu.

Vaxtamunur Íslandsbanka var undir væntingum en útlánaaukning bætti upp samdrátt í vaxtamun að sögn greinandans.

„Ljóst er að vaxtastig þarf ekki mikið að hækka til að vaxtamunur Íslandsbanka aukist að nýju. Á móti kemur að hærri vextir veikja markaðsstöðu viðskiptabankanna.“

Að mati Jakobsson Capital setur það ákveðið þak á vaxtamuninn. „Samkeppni við verðtryggð sjóðsfélagalán, lítil eftirspurn eftir bílalanum, samkeppni við hávaxta netreikninga o.s.frv. kemur á móti þegar að ákveðnum þröskuldi er náð. Mikil vaxtahækkun frá því sem nú er kemur sér ekki vel fyrir bankana, þótt heldur hærri vextir styrki vaxtamun þeirra.“ ■

FRÉTTABLAÐIÐ

37% LANDSMANNA
ERU Í BÍLAHUGGLEIÐINGUM

49% LESA
FRÉTTABLAÐIÐ

ERT ÞÚ AÐ NÁ TIL RÉTTA FÓLKSINS?

Með því að auglýsa í Fréttablaðinu og á frettabladid.is nærðu til rétta fólksins.

FRÉTTABLAÐIÐ

■ Skoðun

Helgi Vífill
Júliússon

Kappdrykkja Þórs

Ætla mætti að fjöldi Íslendinga líti á sjávarútveg sömu augum og þrumugudinn Þór leit furðulostinn á horn sem hann reyndi að tæma í kappdrykkju fyrir allmörgum árum. Jafnvel þótt ásinn hafi drukkið úr því þrisvar sinnum mátti varla sjá á horninu að hann hefði vætt kverkarnar. Það virðist sem fjöldi fólks telji að sjávarútvegur sé djúp gullnáma og þoli því mikla skattheimtu. Hið rétta er að fiskveiðar eru áhættu- rekstur í alþjóðlegri samkeppni við ríkisstyrkt fyrirtæki.

Ef marka má nýlega skoðana- könnun sem Fréttablaðið sagði frá á dögunum voru um 77 prósent landsmanna hlynnt því að 5-10 prósent af kvóta útgerða yrðu þjóðnýtt árlega og boðin hæst- bjóðanda. Það er með ólíkindum að stjórnmalaflokkur hafi komist upp með að menga tungutak þjóðarinnar með því að kalla í sífellu slíka eignaupptöku markaðsgjald. Einkum í ljósi þess að útgerðir hafa keypt yfir 90 prósent af aflaheimildum sínum á markaði. Núverandi auðlinda- gjald á sjávarútveg er markaðs- gjald því það miðar við afkomu útgerða.

Rifjum áfram upp norræna goðafræði. Þegar betur var að gáð var hornið sem Þór drakk úr ekki óþrjótandi auðlind heldur var það tengt við hafið með göldrum. Þór teygði hornið af áfergju og óafvitandi skapaði hann þannig fjörur heimsins. Það er hin hliðin á málinu. Jafnvel þótt töfrum hafi verið beitt var hornið ekki óþrjótandi uppspretta drykkjar.

Það liggur í augum uppi að eignaupptaka og að kaupa í sífellu aftur aflaheimildir mun skaða sjávarútveg. Í ljósi þess að um er að ræða burðarás í íslensku efnahagslífi mun það veða að lífs- gæðum landsmanna. Því miður skortir skilning á heildarmynd- inni. Tilkoma kvótakerfisins var mikil blessun og undirstaða hag- vaxtar á Íslandi um langt árabíl. Án þess væru lífsgæði hér mun minni. Það er staðreynd sem of fáir sætta sig við.

Hnignun fyrirtækja og jafnvel atvinnuvega er oft nær en okkur órar fyrir. Það er ekki sjálfgefið að íslenskur sjávarútvegur verði í fremstu röð þegar fram í sækir. Það er hins vegar afar mikilvægt fyrir þjóðarbúið að hann haldi stöðu sinni. Skoðanakönnunin leiðir í ljós að við verðum að leggja okkur meira fram við að skilja verðmætasköpun. ■

Akta hagnast um 1,3 milljarða á hálfu ári

hordur@frettabladid.is

Akta sjóðir, sem eru að stærstum hluta í eigu sex starfsmanna sjóðastýringarfélagssins, skiluðu um 1.322 milljónum króna í hagnað eftir tekjuskatt á fyrstu sex mánuðum þessa árs borið saman við 71 milljónum hagnað á sama tímabili fyrir ári. Hagnaður Akta nærri nitjánfaldadist því á milli ára.

Á öllu árinu 2020 nam hagnaður félagsins um 747 milljónum króna.

Umsýslu- og árangurstengdar þóknarir voru sam- tals 1.815 milljónir og áttfölduðust frá fyrri helmingi

síðasta árs. Þar munar langsamlega mestu um árang- urstengdar þóknarir sem reiknast sem hlutfall af ávöxtun sjóða í stýringu Akta umfram ákveðin við- mið.

Um mitt þetta ár var Akta með 11 sjóði í rekstri og nam hrein eign þeirra tæplega 58 milljörðum borið saman við 33 milljarða í árslok 2020.

Stærsti hluthafi Akta, með um 45 prósent hlut, er félag í eigu Arnar Þorsteinssonar, framkvæmda- stjóra Akta, en þar á eftir er Kvika með 19 prósent. Aðrir starfsmenn Akta, fimm talsins, eiga minna en tíu prósent hlut hver um sig. ■

Ef við hefðum ekki verið með krónuna þá hefðum við þurft að beita ríkisfjármálum í talsvert meiri mæli. Það er enginn vafi á því að krónan hafi hjálpað okkur verulega.

Ásgeir Jónsson,
seðlabankastjóri.

Fáðu reikningana þína greidda þegar þér hentar

– Kynntu þér fyrirtækjalán Faktoríu

Hverjir nota þjónustuna?

- Fyrirtæki sem þurfa að brúa bilið
- Auka lausafjárstöðu
- Fyrirtæki í vexti

Um lánin

- Verðin koma á óvart, þóknun okkar er frá aðeins 1,49%
- Fyrirtækjalán í formi kröfufjármögnunar

Um þjónustuna

- 100% rafrænt
- Afgreiðsla að jafnaði innan 24 klst
- Persónuleg þjónusta

Sterkari saman
í sátt við umhverfið

UNIVERSITETIÐ
LITRÓF
GuðjónÓ
Prenttækni

Vatnagördum 14 · 104 Reykjavík
litrof@litrof.is · 563 6000

faktoría

Kynntu þér nánar á www.faktoría.is